

49848 Arbejdet som dagplejer

Inspirationsmateriale

Udviklet af:

Birgitte Laursen

Lektor v./ Pædagogik og CFU

VIA University College, Hedeager 2, 8200 Aarhus N.

Tlf. 8755 1921

December 2021

1. Uddannelsens sammenhæng til jobområde (FKB)

Moder-FKB:

2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge

Arbejdsfunktioner

Uddannelsen henvender sig til dagplejere og er målrettet de særlige rammer for dagplejen og dagplejerens ansvar samt arbejdsbetingelser.

Uddannelsen sigter mod at give deltagerne de grundlæggende kompetencer til at varetage arbejdet som dagplejer. Dagplejeren skal selvstændigt kunne tilrettelægge trygge og udviklende rammer for det enkelte barn og for børnegruppen, igangsætte aktiviteter i et relationelt anerkendende samspil med børnene og indgå i et ligeværdigt samarbejde med forældrene omkring barnets udvikling, trivsel, dannelse og læring. Dette skal ske ud fra kendskab til lovgrundlaget for dagplejen. Dagplejeren skal derudover kunne samarbejde med andre dagplejere, dagplejepædagogen og eventuelle eksterne samarbejdspartnere omkring børnegruppen. Dagplejeren skal desuden kunne forholde sig hensigtsmæssigt til de udfordringer det giver at arbejde alene og i eget hjem med børnene.

Deltagerforudsætninger

Der kræves ingen særlige deltagerforudsætninger, men det kan være en fordel at deltageren har erfaringer med at arbejde i et dagtilbud. Uddannelsen kan dog også fungere som introducerende til jobområdet, for deltagere der ønsker at jobskifte til det pædagogiske område, og derfor ikke har konkrete erfaringer.

Relevante uddannelser at kombinere med

Der er tale om en form for basisuddannelse for dagplejeren, som skal sikre en grundlæggende viden om børn og dagplejerens arbejde. Det kan være relevant at få uddybet denne viden senere i form af uddannelser, som går mere i dybden med de enkelte problemstillinger.

På FEVU's hjemmeside er oplistet de væsentligste uddannelser indenfor dagtilbud se <https://www.sevu.dk/fevu/dagtilbudsomraadet>

Det tilrådes at deltagerne supplerer med yderligere efterfølgende uddannelse, der omhandler den styrkede pædagogiske læreplan og de 6 læreplanstemaer se <https://www.sevu.dk/fevu/den-styrkede-paedagogiske-laereplan>

Derudover kan det være en fordel at kombinere med følgende uddannelser:

[48730 Forældreinddragelse i pædagogiske dagtilbud \(4 dage\)](#)

[48726 Arbejdet med børn i udsatte positioner \(3 dage\)](#)

[48734 Børns motorik, sansning og bevægelse 1 \(3 dage\)](#)

[48735 Læringsmiljø, børns motorik, sanser og bevægelse 2 \(3 dage\)](#)

[48731 Børns sproglige udvikling 1 \(2 dage\)](#)

[48732 Børns kommunikation og sprog 2 \(3 dage\)](#)

[48733 Børn med sproglige udfordringer 3 \(3 dage\)](#)

[49776 Børns alsidige personlige udvikling \(3 dage\)](#)

[49790 Kultur, æstetik og fællesskab \(2 dage\)](#)

[49775 Børns sociale udvikling \(2 dage\)](#)

[49793 Børn, natur og udeliv \(3 dage\)](#)

[48648 Tidlig opsporing, børn i udsatte positioner \(2 dage\)](#)

[48667 Mad og måltiders muligheder i dagtilbud \(3 dage\)](#)

[48489 Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud](#)

[47732 Leg og læring med digitale medier i dagtilbud](#)

[49846 Børns leg og den legende tilgang](#)

[40993 Arbejdet med for tidligt fødte børn](#)

2. Ideer til tilrettelæggelse

Undervisningen bør tilrettelægges sådan, at der bliver en vekselvirkning mellem deltagernes praksiserfaringer og generel viden, teorier, metoder. Desuden bør der gives mulighed for, at der kan udveksles erfaringer fra arbejdet med børnene og det særlige ansvar dagplejeren står med.

Ud fra målformuleringen for uddannelsen kan undervisningen struktureres i følgende temaer.

Tema 1. Dagplejens rammer, betingelser og regler

Tema 2. Børns udvikling, trivsel, dannelse og læring

Tema 3. Tilrettelæggelse, dokumentation og evaluering af pædagogiske aktiviteter

Tema 4. Kommunikation og dagplejeren som rollemodel

Tema 5. Forældresamarbejde

Tema 6. Samarbejde med andre dagplejere, dagplejepædagog og eksterne samarbejdspartnere

Den nævnte rækkefølge kan anbefales.

Temaer

Tema 1. Dagplejens rammer, betingelser og regler

Som udgangspunkt for arbejdet som dagplejer, bør deltageren kende lovgrundlaget for dagplejens virksomhed samt de mest almindelige måder at organisere dagplejen på i kommunerne. Desuden bør temaet indeholde refleksioner over, hvad det betyder at arbejde alene, i eget hjem og med en lille børnegruppe. Dagplejeren har ansvaret for børnene i den tid de opholder sig i dagplejen og skal træffe mange beslutninger. Det giver et særligt ansvar og stiller store krav til både selvstændighed og evnen til at håndtere stressede situationer.

Temaet bør indeholde følgende emner:

- Det relevante lovgrundlag for dagplejen, eksempelvis: den styrkede pædagogiske læreplan, tavsheds- og underretningspligt, børnemiljøloven
- Den typiske kommunale organisering af dagplejen med legestuegrupper, lokale regelsæt for dagplejen samt dagplejepædagogens rolle og funktion som både sparringspartner og kontrolinstans
- Muligheder og begrænsninger ved at have sit eget hjem som arbejdsplads

Tema 2. Børns udvikling, trivsel, dannelse og læring

Dagplejeren har selv hovedansvaret for at kunne forstå, følge og stimulere det enkelte barns udvikling, trivsel, dannelse og læring. Derfor er det nødvendigt med et bredt kendskab til mange aspekter af det 0-3-årige barns udvikling.

Temaet bør indeholde følgende emner:

- Forståelse af og indsigt i børns psykologiske og kognitive udvikling som baggrund for at kunne stille realistiske krav og stimulere barnet
- Barnets sproglige udvikling og sprogstimulering
- Motorisk udvikling og betydning af motion og bevægelse
- Sund kost for 0-3-årige
- Betydningen af børns indbyrdes samspil og leg
- Børn med særlige behov og tegn på at et barn mistrives

Ligeledes introduceres til den overordnede ramme; den pædagogiske læreplan, det pædagogiske grundlag, børnesyn og det brede læringsbegreb, så dagplejeren kan forstå og omsætte det daglige arbejde gennem en faglig forholden sig til egen rolle og ansvar.

Tema 3. Tilrettelæggelse, dokumentation og evaluering af pædagogiske aktiviteter

Dagplejeren skal både på egen hånd og i samarbejde med kolleger i legestuen kunne tilrettelægge pædagogiske læringsmiljøer og aktiviteter, som imødekommer hele børnegruppens behov.

Temaet bør indeholde følgende emner:

- Hvordan der kan skabes gode rammer om leg og samvær i aldersbandede børnegrupper
- Tilrettelæggelse ud fra forståelse af dynamikken i børnegruppen
- Refleksion, dokumentation og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø i forhold til børnenes udvikling, trivsel, dannelse og læring
- Kendskab til forskellige former for dokumentation og evaluering

Tema 4. Kommunikation og dagplejeren som rollemodel

For at kunne støtte det lille barns udvikling til selvstændighed og selvværd er det afgørende, at dagplejeren er bevidst om, hvordan der kommunikeres med børnene.

Temaet bør indeholde følgende emner:

- Kommunikationens forskellige lag: ord, gestik, tonefald, kropssprog og betydningen heraf for barnets selvopfattelse, forståelse og mulighed for deltagelse i børnefællesskabet
- Vigtigheden af at barnet oplever sig som anerkendt, hørt og forstået, herunder betydningen af at kunne skifte til barnets perspektiv og synsvinkel
- Hvad det vil sige at være "en tydelig voksen"
- En tilgang til barnet som er præget af den voksnes blik for barnets resurser
- En tilgang til barnet som er præget af, at den voksne har ansvar for relationen
- Metoder til at kunne vurdere betydningen af egen kommunikation i samspillet med børnene og betydningen af at kunne reflektere over sin egen pædagogiske praksis.

Tema 5. Forældresamarbejde

Forældresamarbejdet bygger på en gensidig dialog, hvor dagplejeren skal være anerkendende, imødekommende og – inden for de givne rammer – udvise fleksibilitet. Forældrene skal inddrages i arbejdet med at understøtte barnets udvikling, trivsel, dannelse og læring. Dagplejeren skal sammen med forældrene afstemme gensidige forventninger til hinanden, ligesom eventuelle misforståelser skal tages op, og eventuelle uenigheder finde en løsning. Dette skal ske ud fra forståelse og respekt for, at forskellige familier har forskellige livsbetingelser og forskellige dagliglivskulturer.

Temaet bør indeholde følgende emner:

- Familiens levevilkår og forskellige familiekulturer

- Formidling af iagttagelser omkring barnet og betydningen af dagligdagskommunikation med forældrene
- Samtaler om bekymringer vedrørende barnet
- Hvordan man håndterer uenigheder respektfuldt, herunder accepterer hinandens grænser og få sat sine egne (skabe respekt for hinanden)
- Handlemuligheder ved samarbejdsproblemer, inddragelse af dagplejepædagogen, trekantssamtaler

Tema 6. Samarbejde med andre dagplejere, dagplejepædagog og eksterne samarbejdspartnere

I de fleste kommuner er der etableret legestuer, hvor dagplejere mødes jævnligt sammen med hver deres børnegruppe. Her er der mulighed for at etablere fælles aktiviteter og sparre med hinanden pædagogisk, ligesom børnene får lejlighed til at indgå i et større børnefællesskab. Dagplejepædagogen er også en fast samarbejdspartner, som dagplejeren skal forholde sig til. Endelig kan der være forskellige eksterne samarbejdspartnere såsom specialister inden for ernæring, motorik eller kreative aktiviteter samt psykologer, fysioterapeuter mv.

Temaet bør indeholde følgende emner:

- Samarbejdet omkring legestuer, teamsamarbejde og drøftelse af legestuens muligheder
- Planlægning af fælles pædagogiske aktiviteter og kollegial sparring samt refleksion over fælles pædagogisk praksis
- Samarbejdet med dagplejepædagogerne, deres dobbeltrolle i form af tilsyn og sparringspartner/inspirator
- Muligheder for at trække særlig ekspertise ind i forhold til arbejde med børnene
- Regler og rettigheder omkring brug af kommunens psykolog på dagområdet
- Samarbejdet med tillidsmanden, samarbejdsudvalg mv.

3. Opgaver og undervisningsmaterialer

Til samtlige temaer kan der hentes inspiration og konkrete øvelser her:

- <https://dagplejen.dk/>
- <http://www.en-god-start.dk/>
- <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/styrket-paedagogisk-laereplan>
- <https://emu.dk/dagtilbud>

Tema 1. Dagplejens rammer, betingelser og regler

Gennemgå lovgrundlaget og Den styrkede pædagogiske læreplan:

<https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/den-styrkede-paedagogiske-laereplan/den-styrkede-paedagogiske>

Om dagtilbudsloven: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/2>

Om tavshedspligt: <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2006/86>

Om underretningspligt: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2010/1466>

Alt om kost. Ministeriet for landbrug, fødevarer og fiskeri. Fødevarestyrelsen.

<https://altomkost.dk/for-fagfolk/dagplejen/>

De 6 læreplanstemaer beskrives, du finder Power Points og dialogkort her:

<https://emu.dk/dagtilbud/inspiration-til-arbejdet-med-laereplanstemaerne>

Det pædagogiske læringsmiljø står centralt i Den styrkede pædagogiske læreplan. Der er fokus på børnenes deltagelsesmuligheder og samspillet med de andre børn og det pædagogiske personale. Det pædagogiske læringsmiljø omhandler alt, der foregår i dagplejen gennem hele dagen.

Se filmen og drøft læringsmiljøer i dagplejen:

<https://emu.dk/dagtilbud/det-paedagogiske-grundlag/paedagogisk-laeringsmiljoe/laeringsmiljoeer?b=t436-t3495-t3505>

Trivsel, dannelse og læring i dagplejen: <https://www.youtube.com/watch?v=yQeEDFY9LoE>

Pædagogiske læringsmiljøer og forældresamarbejde i dagplejen:

<https://viden.via.dk/evu/paedagogiske-laeringsmiljoeer-og-foraeldresamarbejde-i-dagplejen>

Dialogkort:

Til refleksion om leg: https://emu.dk/sites/default/files/2021-04/Kort%20om%20leg_Dialogkort.pdf

Til refleksion om krop, sanser og bevægelse: https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/8124%20EVA%20SPL%20T09_Kort%20om%20KSOB_Dialogkort_WEB4%20FINAL-a.pdf

Tema 2. Børns udvikling, trivsel, dannelse og læring

Gennem undersøgelse af Den styrkede pædagogiske læreplan zoomes der ind på børns udvikling, trivsel, dannelse og læring. Gennemgå elementer fra det fælles pædagogiske grundlag i Den styrkede pædagogiske læreplan, fx barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, børnefællesskaber og læringsmiljø. Bed deltagerne om at finde bud på disse elementer i nedenstående film:

1. Se filmen *Jakob flytter en stol på legepladsen*
<https://www.youtube.com/watch?v=RjcewXIMibc>
2. Se filmen *Dagplejer styrker børns selvværd og fællesskab*
<https://www.youtube.com/watch?v=PpUCXCELQAQ&t=39s>

Sæt fokus på samspil og relationer og undersøg sammen med deltagerne, hvordan de arbejder med de tre dele på side 4 i publikationen: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/samspil-relationer-paedagogiske-laeringsmiljoe-0>

Dialogkort til refleksion om samspil og relationer: https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7186%20SPL_T01_Samspil%20og%20relationer_Dialogkort_9_WEB%20FINAL-a.pdf

Se evt. filmen: https://www.youtube.com/watch?v=U8S7nHRp3_l&t=2s

Sæt fokus på børns sproglige udvikling og sprogstimulering:

Aabro, Christian (red.) (2021) *Temaer og aktiviteter i dagtilbud*. Hans Reitzels Forlag.

Hent inspiration fra kapitel 13: Sprogarbejde – at støtte sproget i hverdagen.

Sæt fokus på leg som element i det fælles pædagogiske grundlag:

Dialogkort til refleksion om leg:

1. https://emu.dk/sites/default/files/2021-04/Kort%20om%20leg_Dialogkort.pdf
2. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/dialogkort-leg-boern>

Gennemgå de 6 læreplanstemaer i Den styrkede pædagogiske læreplan og lad nedenstående dialogkort om temaerne danne baggrund for refleksion og drøftelse af hvert tema.

Dialogkort til refleksion om Alsidig personlig udvikling:

[https://emu.dk/sites/default/files/2021-](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7691%20SPL_T04_Dialogkort_Alsidig%20personlig%20udvikling_8_WEB%20FINAL-a.pdf)

[03/7691%20SPL_T04_Dialogkort_Alsidig%20personlig%20udvikling_8_WEB%20FINAL-a.pdf](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7691%20SPL_T04_Dialogkort_Alsidig%20personlig%20udvikling_8_WEB%20FINAL-a.pdf)

Dialogkort til refleksion om social udvikling: [https://emu.dk/sites/default/files/2021-](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7690%20SPL_T04_Dialogkort_Social%20udvikling_7_WEB%20FINAL-a.pdf)

[03/7690%20SPL_T04_Dialogkort_Social%20udvikling_7_WEB%20FINAL-a.pdf](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7690%20SPL_T04_Dialogkort_Social%20udvikling_7_WEB%20FINAL-a.pdf)

Dialogkort til refleksion om kommunikation og sprog: [https://emu.dk/sites/default/files/2021-](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/8126%20EVA%20SPL%20T07_Kort%20om%20KOS_Dialogkort_WEB%20FINAL-a.pdf)

[03/8126%20EVA%20SPL%20T07_Kort%20om%20KOS_Dialogkort_WEB%20FINAL-a.pdf](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/8126%20EVA%20SPL%20T07_Kort%20om%20KOS_Dialogkort_WEB%20FINAL-a.pdf)

Dialogkort til refleksion om kultur, æstetik og fællesskab

<https://emu.dk/sites/default/files/2021-04/Kort%20om%20%20kultur%20Dialogkort.pdf>

Dialogkort til refleksion om Krop, sanser og bevægelse: [https://emu.dk/sites/default/files/2021-](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/8124%20EVA%20SPL%20T09_Kort%20om%20KSOB_Dialogkort_WEB%20FINAL-a.pdf)

[03/8124%20EVA%20SPL%20T09_Kort%20om%20KSOB_Dialogkort_WEB%20FINAL-a.pdf](https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/8124%20EVA%20SPL%20T09_Kort%20om%20KSOB_Dialogkort_WEB%20FINAL-a.pdf)

Krop og bevægelse - temahæfte (2014)

Socialstyrelsen. https://emu.dk/sites/default/files/201904/Temah%C3%A6fte%20%20Aktivitetsstema_Krop_bev%C3%A6gelse.pdf

Dialogkort til refleksion om natur, udeliv og science: https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7692%20SPL_T04_Dialogkort_Natur_udeliv_science_6_WEB%20FINAL-a.pdf

Tema 3. Tilrettelæggelse, dokumentation og evaluering af pædagogiske aktiviteter

Andersen, Dina D. D. (2019) *Pædagogen som leder af børnegrupper og læringsmiljø*. Akademisk Forlag.

Side 108-11: Planlægning og evaluering af pædagogisk praksis i dagplejen beskrives i dette afsnit, hvor SMTTE-modellen og Zonen for nærmeste udvikling gennemgås.

Brug et eksempel fra pædagogisk praksis i dagplejen, lav en SMTTE-model med deltagerne og giv dem til opgave at arbejde med SMTTE-modellen i praksis.

Kort om evaluerende pædagogisk praksis:

https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7047%20SPL%20T02%20Kort_om_Evaluerende_paedagogisk_praksis_16_WEB%20FINAL-a.pdf

Film om evaluerende pædagogisk praksis:

<https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/det-paedagogiske-grundlag/evaluerende-paedagogisk-praksis>

Dialogkort om evaluerende pædagogisk praksis: https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7192%20SPL_T02_Evaluerende%20praksis%20Dialogkort_WEB%20FINAL-a.pdf

Tema 4. Kommunikation og dagplejeren som rollemodel

Andersen, Dina D. D. (2019) *Pædagogen som leder af børnegrupper og læringsmiljø*. Akademisk Forlag.

S. 71-79: ICDP (International Child Development Programme): en samspilsguide som bidrager til øget fokus på dagplejerens relationelle kommunikation og til styrkelse af det anerkendende samspil med det enkelte barn og med børnegruppen. Programmet består af 3 dialogformer samt 8 samspilstemaer. Disse beskrives og der gives støtte til at anvende de otte samspilstemaer med henblik på at reflektere og analysere kvaliteten af det følelsesmæssige, udviklingsstøttende og vejledende samspil med enkelte børn samt hele børnegruppen i dagplejen.

Se denne film *Didaktik i dagplejen* og bed deltagerne om at finde samspilstemaer heri:

<https://www.youtube.com/watch?v=30cFWqNPf3E>

Sæt fokus på samspil og relationer og undersøg sammen med deltagerne, hvordan de arbejder med de tre dele på side 4 i publikationen: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/samspil-relationer-paedagogiske-laeringsmiljoe-0>

Dialogkort til refleksion om samspil og relationer: https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7186%20SPL_T01_Samspil%20og%20relationer_Dialogkort_9_WEB%20FINAL-a.pdf
Se evt. filmen: https://www.youtube.com/watch?v=U8S7nHRp3_I&t=2s

Sæt fokus på dagplejeren som rollemodel og gør brug af denne artikel samt film: <https://vpt.dk/dagtilbud/her-er-dagplejerens-arbejdsmetoder-til-hjaelpe-born-i-udsatte-positioner-godt-pa-vej>

Tema 5. Forældresamarbejde

Ændringen af dagtilbudsloven i 2018 tager afsæt i Den styrkede pædagogiske læreplan og denne film giver forældrene en kort introduktion til den styrkede pædagogiske læreplan og til, hvordan denne fungerer som redskab for jer som pædagogisk personale. Herudover hører de bl.a. om det pædagogiske læringsmiljø, det pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer.

Film til forældre om Den styrkede pædagogiske læreplan: <https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/den-styrkede-paedagogiske-laereplan/styrket-paedagogisk-laereplan-kort>

I samarbejdet med forældrene om barnets udvikling, trivsel, dannelse og læring, skal forældrene inddrages og tages med i den pædagogiske planlægning og formidlingen af denne. Se filmene og drøft hvilke initiativer deltagerne vil igangsætte for at styrke samarbejdet med forældrene.

Film om forældresamarbejde:

1. <https://emu.dk/dagtilbud/det-paedagogiske-grundlag/foraeldresamarbejde/foraeldresamarbejde-bygge-bro-mellem-boerns?b=t436-t3495-t3505>
2. <https://viden.via.dk/evu/paedagogiske-laeringsmiljoeer-og-foraeldresamarbejde-i-dagplejen>
3. <https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/det-paedagogiske-grundlag/foraeldresamarbejde>

Gør brug af disse dialogkort om forældresamarbejde for at reflektere over og drøfte muligheder samt udfordringer i dette samarbejde: https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7302%20SPL%20T03%20Fore%E2%95%A0%C3%AALdresamarbejde_Dialogkort_WEB_4%20FINAL-a.pdf

Tema 6. Samarbejde med andre dagplejere, dagplejepædagog og eksterne samarbejdspartnere

Andersen, Dorthe og Thomsen, Katrine Trandum (2014) *Inkluderende fællesskaber. Pædagogiske kompetencer i vuggestue og børnehave*. Dafolo.

- Lad kapitel 5 danne baggrund for arbejdet med kollegiale kulturer. Gør brug af cases, øvelser og spørgsmål i kapitlet.
- Lad kapitel 7 danne baggrund for arbejdet med tværfaglige kulturer. Gør brug af cases, øvelser og spørgsmål i kapitlet.

Edward de Bonos dialoghatte; Værktøj til refleksion i teams over konkret praksis

<http://www.uddannelseskompagniet.dk/taenkestilshattene/>

Artikel om Edward de Bonos dialog hatte og børns leg:

<https://viden.via.dk/evu/boerns-legekultur-tag-taenkehatten-paa-og-bliv-klogere>

Litteraturliste og undervisningsmaterialer

Til hovedparten af temaerne kan der hentes inspiration fra nedenstående temasider:

<https://dagplejen.dk/>

<http://www.en-god-start.dk/>

<https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/styrket-paedagogisk-laereplan>

<https://emu.dk/dagtilbud>

Tema 1. Dagplejens rammer, betingelser og regler

- Børne- og Socialministeriet (2018) Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold.

https://emu.dk/sites/default/files/2021-03/7044%20SPL%20Den_styrkede_paedagogiske_laereplan_21_WEB%20FINAL-a.pdf

- FN (1989) Børnekonventionen

https://www.boerneraadet.dk/media/87197/BRD_FN_Boernekonventionen.pdf

- Elbæk, Ida (2019) Det gode børneliv for 0-2-årige – det pædagogiske grundlag forklaret. Dafolo.
- Linder, Anne (2016) Professionel relationskompetence. Dafolo. Kapitel 6: Professionelt relationsarbejde og børns livsduelighed.

- Ringsmose, C og Svinth, L. (2019) Virkningsfuldt pædagogisk arbejde i dagtilbud. Fremfærd og FOA. <https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/Virkningsfuldt%20p%C3%A6dagogisk%20arbejde%20PIXI.pdf>

- EVA (2020) Podcastserien Børnehøjde. Serien er i tre dele med flg. tematikker: 1. Pædagogisk læringsmiljø 2. Evalueringskultur 3. Mad og måltider. Hentet her: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/podcastserien-boernehoejde>

Tema 2. Børns udvikling, trivsel, dannelse og læring

- Gitz-Johansen, Thomas (2019) Vuggestueliv. Samfundslitteratur.

Kapitel 1: Leg i vuggestuen

Kapitel 2: Tryghed og utryghed

- Larsen, Maja R., Mikladal, Solmai S. og Stanek, Anja H. (2018) Små børns hverdagsliv – situeret pædagogisk faglighed i vuggestue og dagpleje. Frydendal Academic.

Kapitel 2: Situeret pædagogisk faglighed

Kapitel 6: At arbejde med sprog

- Sprogpakken: <https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/indsatser-og-projekter/sprogpakken?b=t436-n11492-t4316>
  - Andersen, Dorthe og Thomsen, Katrine Tranum (2014) Inkluderende fællesskaber. Pædagogiske kompetencer i vuggestue og børnehave. Dafolo.
  - Munck, Crisstina (2020) Børns perspektiver i vuggestuen. Dafolo.
  - Alt om kost. Ministeriet for landbrug, fødevarer og fiskeri. Fødevarestyrelsen. <https://altomkost.dk/for-fagfolk/dagplejen/>
  - Krop og bevægelse – temahæfte (2014) Socialstyrelsen. https://emu.dk/sites/default/files/2019-04/Temah%C3%A6fte%20-%20Aktivitetsstema_Krop_bev%C3%A6gelse.pdf
  - Film om pædagogisk læringsmiljø: <https://emu.dk/dagtilbud/det-paedagogiske-grundlag/paedagogisk-laeringsmiljoe/laeringsmiljoeer?b=t436-t3495-t3505>
  - Film om børn i udsatte positioner: Rockwool Fonden: https://www.youtube.com/watch?v=X6whem_l1eU
  - Egmont Fonden (2016): *En bedre start. Livsduelighed hos de allermindste.* <http://egmontrapporten.dk/2016.html>
    - *Livsduelighed grundlægges tidligt*, side 9-13.
    - *De mindste børn lærer ikke af sig selv*, s. 14-19
  - Sprogstimulering i praksis (2019) DCUM. <https://dcum.dk/artikler-og-debat/boerns-sprogstimulering-i-praksis>
- EVA (2020). Tryk tilknytning. Lokaliseret på: https://www.eva.dk/sites/eva/files/2020-08/8230%20EVA%20TEMA%20Tilknytning_5_WEB_NY.pdf

Tema 3. Tilrettelæggelse, dokumentation og evaluering af pædagogiske aktiviteter

Hart, Susan m.fl. (2020) *Leg for sjov og alvor*. Hans Reitzels Forlag.

Andersen, Dorthe og Thomsen, Katrine Tranum (2014) *Inkluderende fællesskaber. Pædagogiske kompetencer i vuggestue og børnehave*. Dafolo.

Munck, Crisstina (2020) *Børns perspektiver i vuggestuen*. Dafolo.

Kapitel 1: Hvordan udforsker vi små børns perspektiver i vuggestuen?

Kapitel 2: Udfordringer med at udforske små børns perspektiver.

Pedersen, Ulla og Schulz, Anette (2012) *Udsatte børn og inkluderende læringsmiljøer i dagplejen – 18 konkrete værktøjer*. Dafolo. Planlægningsværktøj: de 4 S'er, side 27.

Om evaluering af pædagogisk praksis:

<https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/det-paedagogiske-grundlag/evaluerende-paedagogisk-praksis?b=t436-t987>

Artikel om evaluering i dagtilbud: <https://viden.via.dk/evu/evalueringskultur-i-dagtilbud-hvordan>

Tema 4. Kommunikation og dagplejeren som rollemodel

Gitz-Johansen, Thomas (2019) Vuggestueliv. Samfundslitteratur.

Pedersen, Ulla og Schulz, Anette (2012) Udsatte børn og inkluderende læringsmiljøer i dagplejen – 18 konkrete værktøjer. Dafolo.

Munck, Crisstina (2020) Børns perspektiver i vuggestuen. Dafolo.

Linder, Anne (2016) Professionel relationskompetence. Dafolo.

EVA (2020). Tryk tilknytning. Lokaliseret på: https://www.eva.dk/sites/eva/files/2020-08/8230%20EVA%20TEMA%20Tilknytning_5_WEB_NY.pdf

Tema 5. Forældresamarbejde

Andersen, Dorthe og Thomsen, Katrine Tranum (2014) Inkluderende fællesskaber. Pædagogiske kompetencer i vuggestue og børnehave. Dafolo.

Larsen, Maja R., Mikladal, Solmai S. og Stanek, Anja H. (2018) Små børns hverdagsliv – situeret pædagogisk faglighed i vuggestue og dagpleje. Frydendal Academic.

Avenstrup, Kristina og Hudecek, Sine (2018) Sammen om barnets læringshistorie. Dafolo

EVA (2019) Kort om forældresamarbejde. Hentet her: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/kort-om-foraeldresamarbejde>

VIA (2021) Pædagogiske læringsmiljøer og forældresamarbejde i dagplejen. Hentet her: <https://viden.via.dk/evu/paedagogiske-laeringsmiljoer-og-foraeldresamarbejde-i-dagplejen>

Film om forældresamarbejde:

<https://emu.dk/dagtilbud/det-paedagogiske-grundlag/foraeldresamarbejde/foraeldresamarbejde-bygge-bro-mellem-boerns?b=t436-t3495-t3505>

<https://viden.via.dk/evu/paedagogiske-laeringsmiljoer-og-foraeldresamarbejde-i-dagplejen>

Tema 6. Samarbejde med andre dagplejere, dagplejepædagog og eksterne samarbejdspartnere

Andersen, Dorthe og Thomsen, Katrine Tranum (2014) Inkluderende fællesskaber. Pædagogiske kompetencer i vuggestue og børnehave. Dafolo.

Larsen, Maja R., Mikladal, Solmai S. og Stanek, Anja H. (2018) Små børns hverdagsliv – situeret pædagogisk faglighed i vuggestue og dagpleje. Frydendal Academic.

Edward de Bonos dialoghatte; Værktøj til refleksion i teams over konkret praksis
<http://www.uddannelseskompagniet.dk/taenkestilshattene/>

Artikel om Edward de Bonos dialog hatte og børns leg:
<https://viden.via.dk/evu/boerns-legekultur-tag-taenkehatten-paa-og-bliv-klogere>

